

SENÁT
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

9. funkční období

133

Informace o nasazení sil a prostředků rezortu
Ministerstva obrany v zahraničních operacích
v roce 2012

2013

Návrh
USNESENÍ
Senátu
Parlamentu České republiky
ze schůze dne 2013

k Informaci o nasazení sil a prostředků rezortu Ministerstva obrany
v zahraničních operacích v roce 2012

Senát

b e r e n a v ě d o m í Informaci o nasazení sil a prostředků rezortu Ministerstva obrany
v zahraničních operacích v roce 2012.

Předkládací zpráva pro Parlament České republiky
Informace o nasazení sil a prostředků rezortu Ministerstva obrany
v zahraničních operacích v roce 2012

Úvod

Cílem Informace o nasazení sil a prostředků rezortu Ministerstva obrany v zahraničních operacích v roce 2012 (Informace) je informovat vládu a Parlament České republiky (ČR) o politických, vojenských a finančních aspektech působení v zahraničních operacích v roce 2012. Informace zahrnuje politicko-bezpečnostní situaci v jednotlivých zemích, operační úkoly jednotek rezortu Ministerstva obrany (MO) v místech působení a čerpání finančních prostředků v jednotlivých operacích za sledované období.

Materiál je předkládán v souladu s usnesením vlády ze dne 6. října 2010 č. 722, Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky č. 120 ze dne 3. listopadu 2010 a usnesením Senátu Parlamentu České republiky č. 570 ze dne 27. října 2010 k zapojení sil a prostředků rezortu MO v zahraničních operacích v letech 2011 – 2012 s výhledem na rok 2013. V těchto usneseních byly stanoveny maximální počty osob pro zapojení sil a prostředků rezortu MO v jednotlivých zahraničních operacích pro rok 2012, které nebyly překročeny.

Financování působení sil a prostředků rezortu MO ve všech zahraničních operacích v hodnoceném období bylo zabezpečeno z rozpočtové kapitoly MO.

Dále materiál informuje v souladu s usnesením vlády ze dne 16. května 2012 č. 350 o poskytnutí peněžního daru do zahraničí ve výši 2 mil. Kč ročně na financování Projektů rychlého dopadu (Quick Impact Projects, QIP) v Afghánistánu v roce 2012.

A. Kosovo

1. Politicko – bezpečnostní situace

V roce 2012 byla bezpečnostní situace na jihu Kosova stabilizovaná, ale na severu země, který je pod silným vlivem paralelních kosovsko-srbských struktur, byla bezpečnostní situace v důsledku sporu mezi Srbskem a Kosovem o podobu režimu na hraničních přechodech nadále napjatá. Tento stav trvá již od července 2011, kdy speciální jednotky kosovské policie uskutečnily akci s cílem převzít kontrolu nad hraničními přechody Gate 1 a Gate 31. Tento krok, který nebyl konzultován s KFOR (Kosovo Force) ani EULEX (European Union Rule of Law Mission in Kosovo), vyvolal silný odpor kosovských Srbů, kteří dlouhodobě odmítají přítomnost policistů a celníků z řad etnických Albánců na hraničních přechodech.

Přes výše uvedené došlo v roce 2012 ke zlepšení situace na hraničních přechodech. V rámci politického dialogu mezi Bělehradem a Prištinou¹ byla již v prosinci roku 2011 uzavřena dohoda o integrovaném režimu na hraničních přechodech, jejíž implementace znatelněji pokročila až v závěru roku 2012. Pozitivním aspektem implementace dohody byla zvýšená, byť stále omezená svoboda pohybu pro příslušníky mise EULEX na severu Kosova. Celkově došlo v průběhu roku k relativnímu zlepšení bezpečnostní situace, což přispělo k ukončení nasazení operačních praporů záloh (ORF) KFOR, které musely být v důsledku zhoršené situace nasazeny již od roku 2011 ze strany Itálie, Německa a Rakouska. Nadále je zjevné, že řešení sporů mezi Srbskem a Kosovem lze dosáhnout pouze na politické úrovni.

Přes zlepšení bezpečnostní situace na severu Kosova platil nadále odklad snižování počtu příslušníků KFOR v rámci přechodu na další fázi tzv. odstrašující přítomnosti² (Deterrent Presence) na pozdější termín. Velitel KFOR nepředložil doporučení pro přechod z tzv. Gate 2 (cca 5 500 osob) do tzv. Gate 3 (cca 2 500 osob), dokud to bezpečnostní situace na severu země nedovolí. Aktuální kapacity a rezervy KFOR jsou pro zvládnutí stávající situace dostatečné.

Důležitým aspektem pro vztah Srbska a Kosova jsou integrační aspirace obou zemí do evropských struktur. Srbsko získalo statut kandidátské země EU v březnu 2012. Stav evropské integrace Kosova ovlivňoval průběh dialogu mezi Bělehradem a Prištinou a situace na severu země. Nejobtížnějším tématem dialogu se stalo fungování tzv. „paralelních“ srbských institucí. Tato problematika se v roce 2012 stala náplní celkem tří kol dialogu na premiérovské úrovni a přes různá optimistická očekávání, že k uzavření dohody je již blízko, dialog na tomto tématu ztroskotával. Přitom konečný výsledek srbsko – kosovského dialogu bude klíčový pro vyznění zprávy Evropské komise a Evropské služby pro vnější činnost o pokroku Srbska.

Evropská komise prostřednictvím několika nástrojů zapojuje Kosovo do procesu evropské integrace tak, aby země mohla provádět reformy a případně vytvořit smluvní vztahy s EU. Zatímco zahájení vízového dialogu v lednu 2012 bylo plně v gesci Evropské komise s tím, že se vstupem opatření v platnost budou muset vyslovit souhlas všechny členské státy, všechny ostatní iniciativy podléhají souhlasu členských států EU. Kvůli rozdílným pozicím k nezávislosti Kosova lze očekávat velmi obtížný a pomalý pokrok země v evropské integraci.

2. Působení sil a prostředků rezortu MO v Kosovu

Mandát pro působení sil a prostředků rezortu MO v Kosovu pro rok 2012 byl v souladu s usnesením Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky č. 120 ze dne 3. listopadu 2010 a usnesením Senátu Parlamentu České republiky č. 570 ze dne 27. října 2010 stanoven do 15 osob.

---

¹ Jednání se konají v Bruselu za zprostředkování EU (od října 2012 se mediační role ujala sama Vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Catherine Ashton). Cílem dialogu není dosáhnout uznání kosovské nezávislosti ze strany Srbska, nýbrž vyřešit praktické otázky vzájemného soužití Srbska

a Kosova (tzv. normalizace vztahů).

² Celý proces je naplánován do tří etap (tzv. Gate 1, Gate 2 a Gate 3), přičemž první etapa snižování byla dokončena na konci ledna roku 2010, kdy KFOR dosáhl počtu 10 000 nasazených osob. Na podzim 2010 byla schválena druhá etapa redukce na 5 500 osob, která byla dosažena na počátku roku 2011.

ČR působila v operaci KFOR skupinou příslušníků rezortu MO v počtu do 10 osob, kteří plnili úkoly vyplývající z jejich zařazení na funkcích na velitelství KFOR. Od ledna do srpna 2012 působilo v operaci 6 osob. Počátkem září došlo k navýšení počtu na 7 osob o funkci v ACCI (Allied Command Counter Intelligence). Další navýšení počtů na 10 osob se uskutečnilo dne 10. prosince 2012, kdy byl v rámci logistické podpory velitelství KFOR vyslán specialista na vzdušnou přepravu a dva příslušníci Nasaditelného komunikačního modulu (Deployable Communication Module, DCM), kteří se podíleli na zabezpečení spojení na velitelství KFOR a mezi velitelstvím KFOR a nasazenými jednotkami.

Funkci velitele skupiny příslušníků rezortu MO na velitelství KFOR vykonával v období od ledna do července 2012 pplk. Ing. Vladimír Petera a od srpna 2012 jí vykonával podplukovník Ing. Aleš Stybor.

B. Bosna a Hercegovina

1. Politicko-bezpečnostní situace

Vládní krize v Bosně a Hercegovině (BaH) se dále prohloubila poté, co BaH dne 3. srpna 2012 hlasovala pro rezoluci Valného shromáždění OSN k Sýrii. Vedení Republiky srbské obvinilo ministra zahraničních věcí BaH Z. Lagumdžiju z porušení ústavy tím, že při rozhodování o pozici BaH v této otázce nevzal v úvahu nesouhlasný postoj srbského člena Předsednictva BaH, jež podle bosenské ústavy tvoří zahraniční politiku země.

V důsledku vnitropolitických sporů zatím stále nedošlo k převodu vojenského majetku z entit na stát, čímž BaH nesplnila podmínku pro aktivaci akčního plánu členství v Severoatlantické alianci (NATO).

V BaH působí vojenská mise EU EUFOR ALTHEA. Rada ministrů zahraničních věcí EU dne 15. října 2012 rozhodla o pokračování exekutivního mandátu mise se sníženým počtem jednotek. Prodloužení exekutivního mandátu mise do 18. listopadu 2013 potvrdila svou rezolucí ze dne 16. listopadu 2012 i Rada bezpečnosti OSN. Hlavní úsilí operace se soustřeďuje na výstavbu schopností a výcvik ozbrojených sil BaH a na udržení bezpečného prostředí v zemi.

2. Působení příslušníků rezortu MO v misi EU EUFOR ALTHEA

Síly a prostředky rezortu MO se v roce 2012 podílely na neexekutivní části mise EU EUFOR ALTHEA v celkovém počtu do 2 osob. Na velitelství operace na základně Butmir v Sarajevu přispívali v rámci výcviku a poradenství k rozvoji schopností Ozbrojených sil Bosny a Hercegoviny v oblasti skladování zbraní a munice a OPZHN (Ochrana proti zbraním hromadného ničení).

C. Afghánistán

1. Politicko-bezpečnostní situace

Bezpečnostní situace v Afghánistánu, přes pokrok dosažený v některých oblastech, zůstává nestabilní. Navzdory nepříznivému bezpečnostnímu prostředí však mezinárodní společenství - zastoupené řadou mezinárodních, vládních a nevládních organizací - pokračovalo v roce 2012 v úsilí o zlepšení životních podmínek afghánského obyvatelstva tím, že podporovalo afghánskou vládu při rozšiřování a upevňování její autority na celém území Afghánistánu.

ČR podporovala úsilí NATO prostřednictvím zapojení do alianční mise ISAF (International Security Assistance Force), která se v roce 2012 zaměřovala především na rozvoj schopností Afghánských národních bezpečnostních sil (Afghan National Security Forces, ANSF) a proces postupného předávání odpovědnosti za bezpečnost do afghánských rukou (tzv. tranzice), který by měl být uzavřen do konce roku 2014.³ Tento proces probíhal, přes pokusy protivládních sil ho narušit, bez vážnějších komplikací. Do konce roku 2012 byly předány oblasti, kde žije cca 76 % afghánské populace. V kontextu tranzice bude v nadcházejícím období do konce roku 2014 před ukončením mise ISAF postupně docházet ke změně její role, kterou bude doprovázet postupná redukce sil ISAF a předávání úkolů do rukou ANSF.

Jedním z hlavních předpokladů pro úspěch procesu tranzice jsou samostatné, profesionální a udržitelné ANSF. Výcvik, poradenství a asistence ANSF jsou z tohoto důvodu nadále v popředí zájmu mezinárodního angažmá v Afghánistánu. V roce 2012 dosáhl počet ANSF cca 352 000 osob (ISAF cca 105 000 osob). Z tohoto počtu čítala Afghánská národní armáda (Afghan National Army, ANA) cca 196 000 osob, v případě Afghánské národní policie (Afghan National Police, ANP) se jednalo o cca 156 000 osob. Kromě početních stavů ANSF došlo v roce 2012 k významnému navýšení jejich schopností podílet se ve stále větším měřítku na zajišťování bezpečnosti v zemi (zhruba 90 % všech operací proti protivládním silám probíhalo ve spolupráci s ANSF a cca 40 % z nich probíhalo pod hlavním vedením ANSF). Přes uvedený pokrok však v roce 2012 přetrvávaly tradiční nedostatky ANSF jako např. vysoká míra dezerce, negramotnost i nedostatky v oblasti plánování, logistiky a vyzbrojování. ČR na summitu NATO v Chicagu v květnu 2012 deklarovala, že se bude podílet na financování ANSF i po roce 2014. Vláda posléze v srpnu 2012 rozhodla, že ČR v letech 2014 – 2017 přispěje cca 1 mil. USD (20 mil. Kč) ročně na rozvojovou pomoc a cca 1 mil. USD (20 mil. Kč) ročně na fungování ANSF v letech 2015 – 2017.

V roce 2012 se zvýšil počet tzv. *insider attacks* (situace, kdy příslušník ANSF či osoba, která se za něj vydává, zaútočí na příslušníka mezinárodních sil). V tomto roce se odehrálo téměř 50 *insider attacks*, které vedly k úmrtí přes 50 příslušníků ISAF (v roce 2011 to bylo 11 útoků a 20 mrtvých). K největšímu počtu těchto incidentů docházelo v oblastech pod velením Regionálních velitelství – Východ, Střed a Jihozápad (RC-E, RC-S a RC-SW).

---

³ Proces postupného předávání odpovědnosti za bezpečnost afghánské straně byl zahájen v roce 2011 na základě společného rámce pro tranzici (Joint Framework for Inteqal) dohodnutého mezi Afghánistánem a NATO a přijatého na konferenci v Kábulu v červenci 2010.

V praxi vedl tento trend k částečnému a dočasnému přerušení společných operací ISAF a ANSF na nižší úrovni v některých oblastech Afghánistánu a zpřísnění podmínek pro nábor nových příslušníků do ANSF. Představitelé ISAF/NATO zavedli řadu dalších opatření s cílem tento trend zvrátit (školení v oblasti kulturních a náboženských zvyků či posílení zpravodajské činnosti). Dále byly vytvořeny společné týmy ISAF a ANSF – tzv. *Insider Threat Mitigation Team* a *Insider Threat Action Group*. Pro zlepšení situace byla zvýšena ochrana rodin příslušníků ANSF před možným ovlivňováním nebo útoky povstalců. Dále byl schválen tzv. proti-infiltrační plán pro misi ISAF, který vymezuje opatření v boji proti tomuto fenoménu (Counter Infiltration Plan).

Žádné zranění či úmrtí příslušníků Ozbrojených sil ČR nebylo doposud způsobeno pomocí *insider attacks*, přesto je stoupající počet tohoto druhu útoků alarmující. Zvětšenému riziku takových útoků byl vystaven především Operační styčný a poradní tým (Operational Mentoring and Liaison Team, OMLT) v provincii Wardak.

Významným milníkem především směrem za horizont roku 2014 byl summit NATO v Chicagu v květnu 2012. Afghánistán patřil k nejdůležitějším tématům summitu. Rezonuje jak v Deklaraci k summitu, tak v samostatné Deklaraci zemí ISAF a afghánské vlády. Zároveň byl přijat neveřejný Strategický plán NATO pro Afghánistán (NSPA), který vymezuje jak úkoly alianční operace ISAF do konce roku 2014, tak kontury nové alianční mise po roce 2014. V rámci operace ISAF bude dle přijatého NSPA možné provádět bojové operace i po oznámení přechodu na podporu a asistenci ANSF v polovině roku 2013 (tzv. milník 2013).

V návaznosti na summit v Chicagu bylo zahájeno formální plánování nové mise NATO v Afghánistánu po roce 2014. Severoatlantická rada (NAC) schválila dne 9. ledna 2013 označení *Resolute Support* za provizorní název mise NATO v Afghánistánu po roce 2014. Mise bude nebojová se zaměřením na národní a institucionální úroveň s tím, že poradenství bude rozšířeno pouze na úroveň armádního sboru. Parametry mise budou založeny na regionálním principu, podle kterého bude mise dislokována v 5 oblastech (sever, východ, jih, západ a hlavní město Kábul).

Mezinárodní konference k Afghánistánu v Tokiu (červenec 2012) se zabývala převážně hospodářskými a rozvojovými aspekty budoucnosti Afghánistánu v letech 2015 - 2024 za účasti zástupců 55 zemí (včetně ČR) a 25 mezinárodních organizací. Výstupem konference je Tokijská deklarace, ve které se mezinárodní komunita zavázala pokračovat v pomoci Afghánistánu před začátkem a v průběhu období tzv. transformační dekády v letech 2015 - 2025, během níž by se měl Afghánistán vymanit z ekonomické závislosti na rozvojové pomoci a vláda by měla samostatně zajišťovat bezpečnost v zemi. Do r. 2015 by tak měl Afghánistán obdržet rozvojovou pomoc ve výši cca 16 mld. USD. Afghánistán se ovšem musel zavázat nejen k oživení národní ekonomiky, ale i k přípravě spravedlivých voleb, posilování demokracie, boji s korupcí, podpoře občanské společnosti, dobrému vládnutí či ochraně lidských práv, a to zejména práv žen a dětí. Tento oboustranný závazek dostal formální rámec v podobě tzv. *Tokyo Mutual Accountability Framework* (TMAF).

2. Působení sil a prostředků rezortu MO v Afghánistánu

Mandát pro působení sil a prostředků rezortu MO pro rok 2012 byl v souladu s usnesením Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky č. 120 ze dne 3. listopadu 2010 a usnesením Senátu Parlamentu České republiky č. 570 ze dne 27. října 2010 stanoven pro operaci ISAF v Afghánistánu do 640 osob.

Úkolové uskupení AČR ISAF (ÚU AČR ISAF) organizačně zastřešovalo všechny jednotky a prvky AČR působící na území Afghánistánu. Do této organizační struktury patřily následující prvky: Národní podpůrný prvek (National Support Element, NSE), Letecký poradní tým (Air Advisory Team, AAT), Lehká jednotka chemické a biologické ochrany (JCHBO), Národní zpravodajská buňka (National Intelligence Cell, NIC), zastoupení na velitelstvích ISAF, Provinční rekonstrukční tým Lógar (PRT Lógar), Operační styčný a poradní tým (Operational Mentoring and Liaison Team, OMLT), Podpůrný chirurgický tým (PCHT) a Výcviková jednotka Vojenské policie.

Velitelství ÚU AČR ISAF je dislokováno na základně ISAF Kabul International Airport (KAIA), kde je vybudováno vlastní zázemí zabezpečující kvalitní plnění úkolů ve prospěch nasazených jednotek na území celého Afghánistánu.

Síly a prostředky rezortu MO působily v roce 2012 v misi ISAF na území Afghánistánu v prostoru dvou regionálních velitelství: Regionální velitelství – Střed (Regional Command – Capital, RC-C) v Kábulu a Regionální velitelství - Východ (Regional Command – East, RC-E). Jejich působení bylo založeno na 4 základních pilířích: rekonstrukce a rozvoj, výcvik ANSF, podpora nasazených sil a speciální síly.

a) Rekonstrukce a rozvoj

V provincii Lógar působil český PRT na základně Shank u města Pol-e Alam v počtu do 293 osob. Působil zde rovněž civilní prvek PRT, který byl tvořen 10 odborníky⁴ na stavebnictví, zemědělství, bezpečnost a média, kteří v provincii řídili realizaci rozvojových a rekonstrukčních projektů. Kromě implementace projektů podporoval rovněž složky afghánské vlády v provincii Lógar, aby místní obyvatelstvo začalo vnímat vládu jako spolehlivého garanta bezpečnosti a ekonomického a sociálního rozvoje provincie. Vojenská složka se kromě ochrany civilního týmu podílela dále na výcviku ANSF a plnila úkoly spojené s podporou rekonstrukčního procesu, stabilizací bezpečnostní situace a likvidací nevybuchlé munice a výbušnin.

V roce 2012 dokončila civilní část PRT celkem 38 projektů a 69 Projektů rychlého dopadu. Příslušníci vojenské části PRT provedli v roce 2012 více než 570 prohledávacích, bezpečnostních a aero-mobilních operací a patrol v jednotlivých distriktech provincie Lógar. Příslušníci VP vycvičili v rámci PRT 279 příslušníků ANP a 48 příslušníků Afghánské lokální policie (ALP).

---

⁴ Jejich počet se v průběhu roku postupně snižoval vzhledem k plánovanému ukončení činnosti PRT, ke kterému došlo k 31. lednu 2013.

Funkci velitele 8. kontingentu PRT Lógar vykonával Pavel Andráško (do února 2012), funkci velitele 9. jednotky PRT Lógar vykonával plukovník gšt. Ing. Antonín Genser (do srpna 2012) a funkci velitele 10. jednotky PRT Lógar vykonával plukovník Ing. Josef Kopecký (do února 2013).

b) Výcvik Afghánských národních bezpečnostních sil (ANSF)

Na mezinárodním letišti Kábul působil Poradní letecký tým (Air Advisory Team, AAT) v počtu do 20 osob, mezi jehož úkoly patřil výcvik leteckého a pozemního personálu afghánských vzdušných sil na vrtulnících Mi-24 a Mi-17. Tato jednotka nalétala v roce 2012 při výcviku s afghánskými piloty a palubními střelci více než 360 letových hodin. V měsíci srpnu byla jednotka AAT navýšena o 30 osob technického personálu, který se do prosince 2012 podílel na údržbě a opravách vrtulníků Mi-17 a Mi-35 afghánských vzdušných sil, které byly dlouhodobě ve velmi špatném technickém stavu. Čeští technici zprovoznili celkem jeden vrtulník Mi-17 a šest vrtulníků Mi-35.

V provincii Wardak plnila úkoly jednotka OMLT v počtu do 54 osob, která byla dislokována na základně Soltan Kheyl a několika předsunutých základnách. K jejím hlavním úkolům patřilo mentorování štábních a taktických činností jednotlivých rot přiděleného afghánského praporu. Účelem tohoto způsobu výcviku bylo zvýšit operační schopnosti všech jednotek přiděleného praporu, tj. zajistit bezpečné prostředí, volnost pohybu v prostoru odpovědnosti a nastavit podmínky pro provádění celého spektra operací. Dále to bylo zpracování reálného plánu výcviku a přípravy s ohledem na místní zvyky a náboženství, jež zahrnovala následující činnosti: pozitivní motivaci příslušníků ANA, rozvoj základních dovedností a štábních schopností potřebných pro vedení budoucích operací, vytvoření pevných a přátelských vztahů s příslušníky ANA, zvyšování důvěryhodnosti ANA u místního obyvatelstva, důsledný výcvik a analýza situace s cílem zvýšení bezpečnosti příslušníků ANA se snahou maximálně omezit ohrožení jednotky OMLT.

Jednotka OMLT provedla více než 300 společných pěších či kombinovaných patrol, prohledávacích a aero-mobilních operací a zabezpečení logistických konvojů.

Funkci velitele 3. jednotky OMLT vykonával podplukovník Ing. Zdeněk Mikula (do března 2012), funkci velitele 4. jednotky OMLT zastával podplukovník Ing. Martin Botík (do října 2012) a funkci velitele 5. jednotky OMLT vykonával mjr. Ing. Igor Jašek (do března 2013).

Druhou jednotkou působící v této provincii byla Výcviková jednotka Vojenské policie v počtu do 12 osob, která plnila úkoly v Národním policejním výcvikovém centru (NPTC) ANP. Od září 2012 se do činnosti jednotky zapojili dva příslušníci Vojenské policie Ozbrojených sil Slovenské republiky. Společně zde plnili úkoly spojené s výcvikem příslušníků ANP v sestavě mezinárodního týmu mentorů pod vedením Francie. Výcviková jednotka VP ve třiceti policejních kurzech vycvičila více než 3000 absolventů.

c) Podpora nasazených sil

Na KAIA působila jednotka Národního podpůrného prvku (NSE) v počtu do 62 osob. Jednotka je plně koncipována k plnohodnotné podpoře všech jednotek AČR na území Afghánistánu, a to především k zabezpečení systému administrativní a logistické podpory a koordinace zdravotnického zabezpečení. Součástí podpory byla rovněž akviziční činnost v prostoru nasazení, organizace a zajištění dopravy materiálu a osob, zajišťování oprav a revizí materiálu v místě nasazení a skladování materiálu. NSE dále poskytoval výjezdovou skupinu Vojenské policie, která plnila úkoly spojené s doprovodem všech občanů ČR, kteří musejí vyjíždět mimo základny v Kábulu, finanční službu, právní servis a komplexní zajištění utajovaného i neutajovaného spojení s ČR včetně zajištění spojení vojáků s jejich blízkými v ČR.

Funkci velitele ÚU AČR ISAF a 7. jednotky NSE vykonával plukovník gšt. Ing. Ján Kožiak (do června 2012), funkci velitele ÚU AČR ISAF a 8. jednotky NSE vykonával plukovník gšt. Ing. Martin Štochl (do prosince 2012). Funkci velitele ÚU AČR ISAF a 9. jednotky NSE převzal v prosinci 2012 plukovník gšt. Ing. Jaroslav Trakal.

Na KAIA působil rovněž PCHT v počtu 11 osob jako součást francouzské vojenské nemocnice, která poskytuje specializovanou chirurgickou péči a provádí odbornou činnost v oboru resuscitativní chirurgie, anesteziologie, pooperační péče a zdravotnického odsunu v prostoru základny dle požadavků velitele.

Funkci velitele 3. PCHT vykonával podplukovník MUDr. Michal Plodr (do ledna 2012), funkci velitele 4. PCHT vykonával major MUDr. Tomáš Dušek (do června 2012), funkci velitele 5. PCHT vykonával major MUDr. Radek Pohnán (do září 2012), funkci velitele 6. PCHT vykonával podplukovník MUDr. Ivo Žvák (do ledna 2013).

Zastoupení na velitelstvích ISAF dosáhlo počtu 20 osob. V tomto počtu je započítáno i nasazení 4 příslušníků Nasaditelného komunikačního modulu (DCM), kteří byli dislokováni na KAIA a pracovali v rámci AMNOC (Afghan Mission Network Operational Control) na Společném velitelství ISAF (IJC). Příslušníci DCM dále spolupracovali s ostatními základnami v rámci ISAF, velitelstvími NATO v Evropě a civilními afghánskými firmami a kontraktory.

Na základně KAIA byla rovněž umístěna Lehká jednotka chemické a biologické ochrany (JCHBO) v počtu 14 osob, jejímž hlavním úkolem bylo monitorování radiační, chemické a biologické situace ve prospěch sil ISAF. JCHBO vycvičila v roce 2012 více než 60 příslušníků ANA v oblasti OPZHN.

Funkci velitele 12. JCHBO plnil major Mgr. Ing. Petr Zdráhala (do června 2012), funkci velitele 13. JCHBO plnila kapitánka Ing. Věra Bielská (do prosince 2012) a funkci velitele 14. JCHBO plnil major Ing. Mgr. Jaroslav Dohnánek (do června 2013).

d) 601. skupina speciálních sil

Úkolové uskupení speciálních sil v počtu do 100 osob zahájilo plnění operačního úkolu v provincii Nangarhár už v roce 2011. Po několikanásobném působení v rámci operace *Enduring Freedom* (Trvalá svoboda) byli příslušníci 601. skupiny speciálních sil generála Moravce z Prostějova nasazeni v Afghánistánu poprvé pod přímým velením ISAF. Jejich úkolem bylo jednak realizovat výcvik partnerských afghánských speciálních sil a zároveň zasahovat v nedostupných problematických oblastech Afghánistánu a vytvářet zde podmínky pro předání odpovědnosti do rukou afghánské administrativy.

Funkci velitele Úkolového uskupení speciálních sil vykonával plukovník Ing. Karel Řehka (do ledna 2012) a v další rotaci plukovník Ing. Pavel Kolář (do června 2012).

Druhou rotací byla mise úspěšně dokončena, partnerská jednotka prokázala plnou schopnost působit samostatně v operacích. Během obou rotací byly prováděny úspěšné operace a byly připraveny podmínky pro samostatné působení partnerské jednotky afghánských speciálních sil v daném regionu. Od června 2012 navíc působil jeden důstojník na velitelství speciálních sil ISAF v Kábulu.

e) Ochrana zastupitelského úřadu ČR v Kábulu

Příslušníci 601. skupiny speciálních sil pokračovali v roce 2012 v provádění aktivit mimo ISAF spojených se zabezpečením ochrany osob a majetku zastupitelského úřadu ČR v Kábulu, včetně rezidence velvyslance v Afghánistánu, v počtu do 20 osob.

f) Zranění a ztráty na životech v rámci ÚU AČR ISAF

V průběhu roku 2012 nedošlo k žádnému smrtelnému zranění, ale k jednomu těžkému zranění, které utrpěl při raketovém útoku na základnu SHANK v provincii Lógar příslušník 10. jednotky PRT Lógar desátník Lukáš Hírka.

D. Projekty rychlého dopadu

Vláda svým usnesením č. 350 ze dne 16. května 2012 odsouhlasila poskytnutí peněžního daru do zahraničí ve výši 2 mil. Kč ročně na financování Projektů rychlého dopadu (Quick Impact Projects, QIP) v Afghánistánu v letech 2012, 2013 a 2014, které jsou jedním z nástrojů na zajištění podpory ze strany místního obyvatelstva. QIP se vyznačují jak aspektem rekonstrukčním a stabilizačním, tak podpůrným pro nasazené síly.

Z názvu vyplývá hlavní cíl QIP, kterým je vytvoření okamžitého, pozitivního efektu směrem k civilní populaci často postižené konfliktem. Projekty realizují vojenské jednotky buď samostatně, nebo s pomocí civilních představitelů (národní nebo místní představitelé, místní populace, nevládní organizace, mezinárodní organizace) ve prospěch civilního obyvatelstva.

V Afghánistánu realizovaly síly a prostředky rezortu MO v roce 2012 projekty se zaměřením na oblast podpory ANSF, školství a zdravotnictví. Byly realizovány příslušníky

skupiny civilně-vojenské spolupráce (CIMIC). Vedle zcela adresné pomoci obyvatelstvu přispěly tyto projekty také k bezpečnosti vlastních jednotek a vytváření kladného obrazu vlastních sil u veřejnosti.

V roce 2012 bylo uskutečněno celkem 11 projektů rychlého dopadu v celkové hodnotě necelých 2 mil. Kč. Jednalo se například o poskytnutí školních pomůcek pro tři střední školy, vybavení dětského oddělení nemocnice, zemědělský kurz pro ženy či rekonstrukci jídelny pro partnerskou afghánskou jednotku.

E. Ochrana vzdušného prostoru Pobaltí

1. Politicko-bezpečnostní situace

Ochrana vzdušného prostoru zemí NATO (Air Policing, AP) je vyjádřením alianční solidarity a principu nedělitelnosti bezpečnosti a obrany spojenců, který je ukotven v článku 5 Severoatlantické smlouvy. V době míru je prováděna formou dohledu nad vzdušným prostorem. Tento úkol je prováděn v rámci Integrovaného systému protivzdušné a protiraketové obrany NATO (NATO Integrated Air and Missile Defence System, NATINAMDS). AP je poskytován členskými státy NATO, které mají omezené možnosti nebo nepostačující schopnosti pro zabezpečení vlastní protivzdušné obrany.

V současné době je AP poskytován dlouhodobým (více)národním příspěvkem Slovinsku (AP poskytuje Itálie) a Albánii (AP zajišťují společně Itálie a Řecko za podpory Turecka), na rotační bázi pak Islandu (AP má v tomto případě podobu cvičení) a pobaltským státům – Litvě, Lotyšsku a Estonsku.

V souvislosti s AP pobaltských zemí došlo v rámci summitu v Chicagu ke schválení prodloužení tohoto úkolu na neomezenou dobu s tím, že v roce 2018 proběhne revize s návrhem dalšího postupu. Do AP Pobaltí se kromě ČR doposud zapojily Belgie, Dánsko, Velká Británie, Norsko, Nizozemí, Německo, Spojené státy americké, Polsko, Turecko, Španělsko, Francie, Rumunsko a Portugalsko.

NATO tuto operaci zahájilo s tím, že umožní těmto zemím využít své zdroje ke zvýšené podpoře jiných aliančních priorit. Praktickým vyjádřením je např. to, že Estonsko má v přepočtu na jednoho obyvatele jeden z největších kontingentů v misi NATO v Afghánistánu. Vedle toho poskytují pobaltské státy přispěvatelům podporu ze strany hostitelské země, tzv. Host Nation Support (HNS). Ta však pokrývá pouze část vynaložených prostředků. Pobaltské státy proto již přislíbily navýšení své finanční spoluúčasti, jakož i další příspěvky, např. zlepšení podmínek pro letecký výcvik v průběhu mise.

2. Působení sil a prostředků rezortu MO v Pobaltí

ČR byla zapojena do ochrany vzdušného prostoru pobaltských zemí v rámci operace NATO, v období od 1. září 2012 do 4. ledna 2013, jednotkou, kterou tvořily 4 letouny JAS- 39 Gripen a létající a pozemní personál v celkovém počtu do 64 osob. Úkolové uskupení

působilo na letecké základně Šiauliai v Litevské republice včetně přípravné fáze a fáze odsunu v období od 21. srpna 2012 do 7. ledna 2013.

Během čtyřměsíčního působení nalétali příslušníci AČR nad Pobaltím celkem 326 letových hodin a uskutečnili 298 letů. Z toho se jednalo o 16 ostrých vzletů o celkové délce 23,5 letové hodiny proti narušitelům v zóně odpovědnosti, při nichž zasahovali proti civilním i vojenským letounům, které nedodržovaly pravidla letů po tratích civilních letových služeb.

Funkci velitele kontingentu vykonával plukovník gšt. Ing. Petr Lančí.⁵

F. Sinajský poloostrov

1. Politicko-bezpečnostní situace

Multinational Force and Observers (MFO) je mezinárodní organizace odpovědná za kontrolu dodržování bezpečnostních podmínek mírové dohody z roku 1979 mezi Egyptem a Izraelem. Jde o účelovou mírovou organizaci vně OSN, vzniklou na základě jednání Spojených států amerických, Izraele a Egypta, což bylo jediné možné řešení v situaci, kdy vyslání mise OSN bylo neprůchodné v RB OSN. Organizace oficiálně vznikla v dubnu 1982, kdy Izrael vrátil území Sinajského poloostrova (dále jen Sinaj) Egyptu.

V současné době působí v MFO příslušníci ozbrojených sil dvanácti zemí (Austrálie, ČR, Kanady, Kolumbie, Fidži, Francie, Maďarska, Norska Itálie, Nového Zélandu, USA a Uruguaje). Centrála MFO sídlí v Římě, pobočky jsou v Káhiře a Tel Avivu. Výdaje MFO jsou hrazeny stejným dílem ze zdrojů USA, Egypta a Izraele, přispívají však i další státy (např. Německo, Japonsko, Norsko, Španělsko a Švýcarsko).

Sinaj je stále nestabilním územím. Na celém poloostrově žije cca 400 000 příslušníků beduínských kmenů, tradičně nevraživě naladěných vůči Egyptu, který na ně zejména po dlouholeté izraelské okupaci poloostrova hledí s podezřením. Více než 100 000 z nich nemá žádné egyptské doklady a nejsou proto právoplatnými egyptskými občany. V posledních letech byla beduínská populace izolována a zcela vyloučena z vládních rozvojových programů. V roce 2012 se snažili vynucovat si některé své požadavky vůči vládě únosy turistů, které však bez výjimky pro unesené skončily bez jakékoliv újmy.

Zejména na severu Sinaje operuje několik tisíc příslušníků egyptské vládě nepřátelských džihádistických a salafistických ozbrojených skupin. Existují důkazy, že tyto skupiny již nejsou většinou tvořeny Palestinci z pásma Gazy, ale aktivitu přebírají Egyptané, kteří byli palestinskými džihádistickými skupinami rekrutováni, vycvičeni a jsou jimi podporováni.

Deklarované tažení egyptských bezpečnostních sil proti sinajským militantům v roce 2012 zdaleka nebylo tak účinné, jak egyptské úřady tvrdily, a vše nasvědčuje tomu, že

---

⁵ Detailnější informace k zapojení viz samostatná „Informace o zapojení sil a prostředků rezortu MO do ochrany vzdušného prostoru Pobaltí v letech 2012 a 2013“, kterou vzala vláda na vědomí usnesením č. 251 ze dne 10. dubna 2012.

do značné míry předstírané vojenské akce byly spíše určeny mezinárodnímu publiku a posloužily jako záminka pro rozmístění těžkých zbraní na Sinaji. Chut' egyptské armády ke konfrontaci je minimální. Namísto ní se káhirská vláda snaží nalézt s militanty vzájemně přijatelný *modus vivendi*. Odmítá komunikovat s Izraelem i s MFO a situaci na Sinaji považuje za ryze vnitřní záležitost Egypta, kterou v krátké době vyřeší.

Obecně se bezpečnostní situace na Sinaji dále zhoršuje a velké oblasti zejména severu a vnitrozemí poloostrova jsou dnes uzavřeny. Od ledna 2012 byly napadány málopočetné hlídky a policejní i armádní stanoviště. Výzbroj útočníků se zlepšila a objevily se u nich i těžké zbraně. MFO se dostává do situace, kdy se stává cílem beduínů i džihádistů a může se stát i rukojmím. V drobných potyčkách jsou testovány reakce příslušníků MFO. Nejzávažnější incident se odehrál v září 2012, kdy 40 až 60 osob, zřejmě beduínů, proniklo do prvního nárazníkového pásma Severního tábora, zničilo strážní věž a kamion a zranilo 8 členů MFO. Po delším vyjednávání se situaci podařilo vyřešit až zásahem egyptské armády. MFO přiznává, že nedokáže další vývoj bezpečnostní situace na Sinaji odhadnout, není ale vůbec optimistická. Považuje ji za extrémní výzvu dlouhodobého charakteru.

2. Působení příslušníků rezortu MO v misi MFO

Do operace MFO se ČR zapojila v roce 2012 vysláním tří důstojníků na pozice zástupce náčelníka štábu, důstojníka Vojenské policie a důstojníka – ženisty horizontálních staveb. Tito příslušníci plnili své úkoly na velitelství sil MFO, které je dislokováno na základně El Gorah. Mezi hlavní úkoly příslušníků MFO patřil provoz kontrolních a propouštěcích míst, hlídková a pozorovatelská činnost podél hranic obou zemí, provádění rekognoskačních hlídek na hranicích, ověřování dodržování podmínek mírové dohody a zajišťování volného průjezdu Tiranskou úžinou a přístupu do Akabského zálivu.

Funkci velitele vykonával do července 2012 podplukovník Ing. Josef Lejsek a od července 2012 pplk. Ing. Libor Grmela.

G. Operace EU NAVFOR ATALANTA

1. Politicko-bezpečnostní situace

Ve druhé polovině uplynulého roku došlo v Somálsku k výrazně pozitivnímu vývoji situace. Činnost zahájil nový parlament a nově jmenovaný předseda vlády sestavil kabinet, od kterého se očekává výrazně vyšší efektivita na rozdíl od těch předchozích. Díky úspěchům vojenské mise Africké unie v Somálsku (AMISOM), Somálských národních bezpečnostních sil (SNSF) a spojenců (etiopská a keňská armáda) se rozšířil prostor, který je alespoň teoreticky pod kontrolou vlády a kde je možno zahájit proces rekonstrukce státní správy.

Přes tento příznivý vývoj v Somálsku pokračovala operace EU NAVFOR ATALANTA v plnění úkolů v souladu se svým mandátem. Počet úspěšných námořních pirátských útoků se snížil. V držení pirátů jsou jenom dvě lodě a kolem 60 rukojmích. I když piráti pokračují ve svých útocích, je znatelné, že jejich schopnosti jsou v důsledku protipirátských aktivit značně narušeny. Rovněž bylo zaznamenáno, že příprava pirátů na pobřeží již není tak intenzivní jak v předchozích letech. K úspěšnosti operace EU

NAVFOR ATALANTA přispělo i zahájení činnosti koordinačního prvku civilní mise na podporu rozvoje námořních schopností zemí Afrického rohu (EUCAP NESTOR).

2. Působení příslušníků rezortu MO v misi EU NAVFOR ATALANTA

Do operace EU NAVFOR ATALANTA se ČR zapojila vysláním příslušníků ozbrojených sil v počtu do 3 osob, kteří plnili úkoly na Operačním velitelství v Northwoodu ve Velké Británii. Konkrétně obsadili příslušníci AČR pozici plánovacího důstojníka zpravodajského oddělení a pozici finančního důstojníka na oddělení rozpočtu a financování operačního velitelství a pozici asistenta operačního dozorcího na Společném operačním centru.

H. Zapojení v rámci velitelských struktur NATO a EU

V roce 2012 byli, na základě žádosti velitelských orgánů NATO, vysláni do zahraničních operací a misí i příslušníci rezortu MO, kteří působili ve velitelských strukturách NATO v Belgii, Nizozemsku a Německu.

Celkem bylo v roce 2012 vysláno 15 osob (14 mužů, 1 žena), včetně leteckého personálu pro letouny AWACS (Airborne Warning and Control System⁶). Všechny osoby podpořily alianční operaci ISAF v Afghánistánu.

V průběhu roku 2012 nepřesáhl počet vyslaných osob vyslaných ze struktur NATO na podporu mise ISAF stanovený limit do 20 osob.

I. Operační velitelství EU k podpoře zahraniční operace pod vedením EU

Usnesením vlády ze dne 6. října 2010 č. 722 a Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky č. 120 ze dne 3. listopadu 2010 a Senátu Parlamentu České republiky č. 570 ze dne 27. října 2010 bylo schváleno působení sil a prostředků rezortu MO v Operačním velitelství EU v roce 2012 k podpoře operace pod vedením EU mimo území České republiky, v celkovém počtu **do 3 osob**.

K nasazení těchto osob však vzhledem k absenci požadavku ze strany EU nedošlo.

J. Operační velitelství EU pro přípravu nasazení Bojového uskupení EU

Usnesením vlády ze dne 6. října 2010 č. 722 a Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky č. 120 ze dne 3. listopadu 2010 a Senátu Parlamentu České republiky č. 570 ze dne 27. října 2010 bylo schváleno vyslání příslušníků rezortu MO do Operačního velitelství EU ve Spolkové republice Německo v celkovém počtu do 5 osob v roce 2012 pro přípravu případného nasazení sil a prostředků rezortu MO v rámci Bojového uskupení EU (European Union Battle Group, EU BG).

---

⁶ Jedná se o létající středisko řízení a včasného varování, které umožňuje získávání informací a poskytuje možnost dohledu, velení, kontroly vzdušného prostoru nebo komunikace. Získané informace mohou být využity k navádění protivzdušné obrany na cíle a řízení leteckých soubojů.

K dlouhodobému vyslání těchto osob do zahraniční však nedošlo, jelikož příprava probíhala v rámci krátkodobých služebních cest příslušníků AČR do Spolkové republiky Německo se zaměřením na zpracování stálých operačních postupů a dalších podpůrných dokumentů pro případ nasazení EU BG.

K. Zapojení do pohotovostních uskupení

1. Síly rychlé reakce NATO

Pro případné nasazení v operacích mimo území ČR bylo dále v prvním pololetí roku 2012 připraveno 721 osob k nasazení do operací Síly rychlé reakce NATO (NATO Response Force, NRF) a ve druhé polovině roku 2012 pak 284 osob.

2. Bojové uskupení Evropské unie

Ve druhé polovině roku 2012 bylo v pohotovosti do 350 osob pro působení v rámci Bojového uskupení EU mimo území České republiky.

3. Systém pohotovostního ujednání Organizace spojených národů

Po celý rok 2012 bylo v pohotovosti do 50 osob k případnému nasazení do Systému pohotovostního ujednání Organizace spojených národů (United Nations Standby Arrangement System, UNSAS).

Vzhledem k absenci požadavku ze strany NATO, EU a OSN nedošlo v roce 2012 k zapojení sil a prostředků rezortu MO do zahraničních operací těchto pohotovostních uskupení.

L. Působení vojenských pozorovatelů AČR

Vojenští pozorovatelé AČR působili v roce 2012 v počtu 8 osob v následujících mírových misích OSN:

Organizace	Název mise	Země	Počet osob
OSN	MONUC	Demokratická republika Kongo	3
	UNMIK	Kosovo	1
	UNAMA	Afghánistán	1
	UNSMIS	Sýrie	3 (květen – srpen 2012)

M. Čerpání finančních prostředků v zahraničních operacích za sledované období

V roce 2012 bylo v rámci nasazení sil a prostředků rezortu MO v jednotlivých zahraničních operacích vyčerpáno celkem **1 550 063 tis. Kč**. Vyhodnocení čerpání finančních prostředků vychází z upraveného rozpočtu kapitoly MO, který odráží skutečný stav čerpání finančních prostředků k 31. prosinci 2012. Financování působení sil a prostředků rezortu MO v zahraničních operacích v hodnoceném období bylo zabezpečeno z rozpočtové kapitoly MO.

Vyhodnocení výdajů rezortu MO v jednotlivých operacích za období od 1. ledna do 31. prosince 2012 je uvedeno v následující tabulce (v tis. Kč):

Název operace	Země	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutečné čerpání za rok 2012
HQ KFOR	Kosovo	35 437	13 557	13 478
ORF AČR KFOR	Kosovo	0	242	242
ISAF	Afghánistán	1 616 496	1 467 149	1 452 205
Ochrana ZÚ Kábul	Afghánistán	0	24 079	24 079
EUFOR ALTHEA	Bosna a Hercegovina	11 877	2 190	2 188
MFO	Sinaj	6 240	3 522	3 519
EU NAVFOR ATALANTA	Velká Británie	13 852	4 424	4 261
BALTIC AIR POLICING	Litva (pobaltské státy)	30 000	40 716	40 709
NRF	Výdaje na území ČR	0	575	575
Pozorovatelské mise OSN	Afghánistán, Kosovo, Kongo a Sýrie	7 301	9 741	8 180
Další výdaje ⁷		3 370	637	627
CELKEM		1 724 573	1 566 832	1 550 063

⁷ Jedná se o dodatečně vynaložené prostředky na zajištění účasti ve výše uvedených operacích (např. služební cesty či nákup režijního materiálu).

Tabulka nezahrnuje výdaje na působení příslušníků rezortu MO nasazených ze zahraničních pracovišť (velitelské struktury NATO) do zahraničních operací v roce 2012, jelikož nebyly hrazeny z kapitoly rozpočtu rezortu MO určené na zahraniční operace. Dodatečné náklady na jejich vyslání z jejich zahraničního pracoviště činily 5 860 tis. Kč.

Závěr

Působení sil a prostředků rezortu MO v uvedených operacích je praktickým naplňováním závazků vyplývajících z členství ČR v mezinárodních organizacích a zároveň příspěvkem k zajištění mezinárodní bezpečnosti.

Nasazení sil a prostředků rezortu MO v zahraničních operacích v hodnoceném období bylo v plném rozsahu hrazeno ze schváleného rozpočtu kapitoly MO bez dodatečných požadavků na jeho navyšování.

Vláda vzala Informaci o nasazení sil a prostředků rezortu Ministerstva obrany v zahraničních operacích v roce 2012 na vědomí svým usnesením ze dne 5. června 2013 č. 422.

V Praze dne 5. června 2013

předseda vlády

RNDr. Petr Nečas, v. r.